

MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

With funding from
 Austrian
Development
Cooperation

Regulamentul de organizare și funcționare a Rețelei Educatorilor de la Egal la Egal din Învățământul Profesional Tehnic în dezvoltarea deprinderilor de viață (REEE ÎPT)

I. Introducere

1. Regulamentul de organizare și funcționare a Rețelei Educatorilor de la Egal la Egal din Învățământul Profesional Tehnic (în continuare Regulament) stabilește scopul, obiectivele, modul de constituire și funcționare a REEE ÎPT la nivel de instituție și la nivel de Rețea, precum și interacțiunea acestora cu alți actori educaționali și comunitatea școlară.
2. Educația de la Egal la Egal (EEE) este un proces prin care tinerii, pregătiți și motivați, desfășoară activități educaționale cu semenii lor.
3. *Rețeaua educatorilor de la egal la egal din învățământul profesional tehnic (REEE ÎPT)* a fost creată în cadrul proiectului „Dezvoltarea abilităților de viață și a comportamentelor sănătoase în rândul elevilor din învățământul profesional tehnic pentru o mai bună pregătire de angajare în câmpul muncii”, implementat de Fondul Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA) cu sprijinul financiar al Agenției Austriece pentru Dezvoltare (ADA) din fondurile Cooperării Austriece pentru Dezvoltare, în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, în perioada 2019-2023. La moment, REEE din ÎPT continuă să activeze în cadrul programului „Conectăm tinerii cu piața muncii prin dezvoltarea deprinderilor de viață”, implementat în cadrul aceluiași parteneriat, în perioada 2024-2027.
4. *Rețeaua educatorilor de la egal la egal din ÎPT* este formată din elevi și eleve din școli profesionale, colegii și centre de excelență, care organizează activități de informare semenilor lor pe teme legate de comportamente sănătoase și responsabile în adolescență, sănătatea sexuală și reproductivă, sănătatea și bunăstarea fizică și mentală, siguranța și non-violența în relații și dezvoltarea abilităților de viață, precum și mentorilor acestora.
5. Mentorul și educatorii de la egal la egal activează în bază de voluntariat cu suportul metodologic și logistic din partea programului UNFPA, dar și a instituției educaționale gazdă.

II. Scopul și obiectivele activității Rețelei Educatorilor de la Egal la Egal

6. **Scopul** Rețelei Educatorilor de la Egal la Egal din Învățământul Profesional Tehnic este de a transmite semenilor informație corectă, de a schimba atitudini, de a forma deprinderi și/sau de a responsabiliza semenii față de propria sănătate și stare de bine prin propriul exemplu, determinându-i să fie mai responsabili și mai activi.
7. **Obiectivele** activității REEE ÎPT sunt:

- a) **Promovarea comportamentelor sănătoase:** informarea și încurajarea elevilor din învățământul profesional tehnic să adopte comportamente sănătoase și responsabile în viața lor personală și profesională.

Programul „Conectăm tinerii cu piața muncii prin dezvoltarea deprinderilor de viață” este implementat de Fondul Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA) cu sprijinul financiar al Agenției Austriece pentru Dezvoltare (ADA) din fondurile Cooperării Austriece pentru Dezvoltare, în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova.

- b) **Dezvoltarea abilităților de viață, inclusiv pentru angajare:** sprijinirea elevilor din ÎPT în dezvoltarea abilităților de viață necesare pentru a face față cu succes provocărilor și oportunităților de creștere profesională, inclusiv și cele din viața de zi cu zi.
- c) **Promovarea egalității de gen, non-violenței, nediscriminării și incluziunii sociale:** Rețeaua se angajează să promoveze egalitatea de gen, non-violența, nediscriminare și incluziune socială în învățământul profesional tehnic, asigurând accesul echitabil al tuturor elevilor la oportunitățile educaționale non-formale și de dezvoltare.
- d) **Facilitarea schimbului de bune practici:** REEE ÎPT servește ca platformă pentru schimbul de idei, resurse și experiențe între educatori și alte părți interesate, cu scopul de a promova inovarea și îmbunătățirea calității educației în învățământul profesional tehnic.
- e) **Consolidarea parteneriatelor:** Rețeaua își propune să consolideze parteneriatele cu instituțiile de învățământ, organizațiile non-guvernamentale, sectorul privat și alte entități relevante pentru a sprijini și a promova educația în învățământul profesional tehnic.

III. Componenta, funcțiile și responsabilitățile membrilor de echipe

8. Numărul de persoane în cadrul unei echipe:

- a) Echipa este formată dintr-un mentor (profesor sau profesoară) și patru educatori/educatoare de la egal la egal.
- b) Din echipă pot face parte și alți elevi cu statut de voluntari care pot fi implicați permanent sau ocazional în organizarea și/sau desfășurarea activităților, până la un număr maxim de 6 persoane.

9. Funcțiile și responsabilitățile *organizatorice ale mentorului/mentorei*:

- a) Menține componența echipei: alege într-un mod consultativ și participativ membrii echipei din rândul tinerilor care și-au manifestat interesul și corespund criteriilor de selecție anunțate de echipa de program, se asigură că acordurile părinților pentru membrii minori ai echipei sunt semnate și gestionează rotația membrilor echipei;
- b) Asigură și susține participarea membrilor echipei la ședințele generale ale Rețelei;
- c) Participă la ședințele de coordonare și la alte întâlniri ale Rețelei;
- d) Pregătește împreună cu echipa de tineri și prezintă versiunea finală a Planului de Acțiuni al echipei pentru noul an de studii;
- e) Asigură punerea în aplicare a Planului de Acțiuni și sprijină realizarea activităților echipei;
- f) Informează periodic echipa de program despre materialele necesare pentru activitățile planificate de echipa de educatori;
- g) Asigură procesul de monitorizare prin colectarea de date despre participanții și participantele la activitățile organizate de echipă și prezintă echipei de program date referitoare la indicatorii programului;
- h) Menține vizibilitatea evenimentelor organizate de echipă prin publicarea și/sau partajarea datelor pentru publicarea evenimentelor pe rețelele de socializare.

10. Funcțiile și responsabilitățile *de mentorat ale mentorului/mentorei*:

- a) Participă activ la planificarea și pregătirea activităților echipei, contribuind cu idei, ajustând metodele de informare și/sau conținutul activității atunci când este necesar, ajunge la un consens asupra planului final al activității cu membri echipei;
- b) Oferă feedback la finalul fiecărei activități/eveniment: discută activitatea/evenimentul cu membrii echipei care l-au pregătit și realizat, identificând ceea ce a funcționat cel mai bine,

ceea ce nu a funcționat conform așteptărilor și formulând concluzii pentru evenimente viitoare;

- c) Manifestă un comportament egal și etic față de toți membrii echipei, precum și față de participanții și participantele la evenimentele organizate de echipă;
- d) Menține un comportament etic între membrii echipei și față de participanții și participantele la evenimentele organizate de echipă. Informează membrii echipei dacă sesizează un comportament neetic și explică modalitățile prin care acesta poate fi corectat;
- e) Menține o atmosferă de prietenie și cooperare în cadrul echipei și gestionează situațiile conflictuale în cazul în care acestea apar;
- f) Susține dezvoltarea competențelor membrilor echipei, identificând punctele forte ale acestora și oferindu-le sprijin pentru dezvoltarea competențelor și abilităților care le lipsesc.

11. Funcțiile și responsabilitățile *educatorului/educatoarei de la egal la egal*:

- a) Planifică și organizează, împreună cu mentorul și ceilalți membri ai echipei, activități de informare pentru semeni;
- b) Se angajează să fie un model pentru semeni și să promoveze alegerile sănătoase și sigure;
- c) Participă la întâlnirile Rețelei EEE;
- d) Participă la elaborarea și implementarea Planului de Acțiuni ale echipei sale;
- e) Participă la planificarea, pregătirea, implementarea și evaluarea activităților echipei;
- f) Colectează date despre participanți și participante la activitățile organizate de echipă și le transmite mentorului;
- g) Menține vizibilitatea evenimentelor organizate de echipă prin publicarea și/sau distribuirea informației pe social media;
- h) Manifestă un comportament etic în relația cu membrii echipei, participanții și participantele la evenimentele organizate;
- i) Creează și menține o atmosferă prietenoasă și cooperantă în cadrul echipei;
- j) Solicită ajutorul mentorului în cazul unor dificultăți, dezacorduri și conflicte.

12. Funcțiile și responsabilitățile unui/unei *voluntar/voluntare*:

- a) Își asumă responsabilitățile asociate cu activitatea de voluntariat;
- b) Participă la implementarea Planului de Acțiuni al echipei de educatori de la egal la egal;
- c) Manifestă un comportament etic în relația cu membrii echipei, participanții și participantele la evenimentele organizate.

IV. Funcționarea echipei

13. Mentorul/mentora poate fi un psiholog/profesor sau profesoara cursului „Decizii pentru un mod sănătos de viață” sau un asistent medical/o asistentă medicală din cadrul instituției din ÎPT care este deschis să activeze, voluntar, alături de o echipă de educatori de la egal la egal și să promoveze comportamente sănătoase și decizii informate în rândul tinerilor din ÎPT.

14. Mentorul are posibilitatea de a-și exercita rolul pentru o perioadă de doi ani consecutivi, urmând ca la încheierea acestei perioade să primească un certificat care să ateste participarea și contribuția sa. După cei doi ani de activitate, mentorul va lua o pauză de un an, după care va avea posibilitatea să candideze din nou pentru a deveni mentor.

15. Orice tânăr sau tânără interesat/ă poate deveni membru/membră al/a echipei REEE ÎPT prin participarea la un concurs de selecție. Acest concurs este organizat de fiecare instituție ÎPT în parte, care își stabilește propriile reguli și se asigură că procesul este unul corect și echitabil. În procesul de selectare a membrilor echipei REEE, reprezentanții instituțiilor ÎPT nu vor face distincții și nu vor exclude pe nimeni în baza unor caracteristici precum rasa, etnia, religia, genul, vârsta sau alte criterii. Ei vor promova principiul nediscriminatoriu, asigurând egalitatea și drepturile egale pentru toți.

16. Principalele criterii de selectare a candidaților (educatori/educatoare de la egal la egal) pentru echipa REEE ÎPT sunt:

- a) **Abilități** de comunicare dezvoltate;
- b) **Deschidere** către învățare și schimbare, **creativitate**, **responsabilitate**;
- c) **Adoptarea și promovarea** unui stil de viață sănătos;
- d) **Disponibilitatea** de a aloca timp necesar și de a se implica în diverse activități de voluntariat pe parcursul anului școlar.

17. Dacă un candidat sau o candidată nu îndeplinește cerințele menționate la punctele a) și d), acesta/aceasta are posibilitatea de a se implica în calitate de voluntar/ă în una sau mai multe activități, cu acordul mentorului sau a mentorei, în cazul în care își exprimă dorința de a face acest lucru.

18. Un/o membru/ă al/a echipei REEE ÎPT poate să activeze în calitate de educator/educatoare de la egal la egal timp de doi ani consecutivi. La final, va primi un certificat de confirmare a activității sale. După această perioadă, membrul/membra poate rămâne în echipa EEE în calitate de voluntar/ă.

19. Echipa educatorilor de la egal la egal va funcționa în aceeași componență pe parcursul unui an de studii. După acest termen, din cei patru membri, vor rămâne maximum doi. Acestea vor fi persoanele care au manifestat interes, au fost cele mai active, au respectat și au aplicat cerințele din regulament și pot/doresc să continue activitatea. Celelalte două locuri vacante vor fi ocupate de alți elevi/eleve sau voluntari/voluntare care vor dori să participe la concurs. În acest caz, prioritate va fi oferită voluntarilor/voluntarelor care au participat la activitățile organizate de EEE.

20. Retragera unui educator sau a unei educatoare din echipa EEE se face după o discuție cu mentorul/mentora. Motivele pentru care poate pleca cineva din echipa REEE ÎPT sunt:

- a) absolvirea instituției de învățământ;
- b) motivele personale, care afectează implicarea acestuia/acesteia în activitățile Rețelei;
- c) nerespectarea regulilor de interacțiune și comportament etic în cadrul echipei și față de alte persoane.

21. Dacă mentorul/mentora, educatorul/educatoarea sau voluntarul/voluntara decide să se retragă din activitatea desfășurată în cadrul Rețelei din motive care nu implică un conflict și a fost activ/ă, cel puțin, un an, acesta/aceasta poate solicita un certificat sau o scrisoare care să confirme experiența sa în cadrul Rețelei.

22. Reguli de cooperare și conduită a educatorului/educatoarei de la egal la egal:

- a) **Respect, promovez și protejerez drepturile omului.** Activitățile pe care le desfășor ca educator/educatoare de la egal la egal sunt concepute pentru a asigura respectarea drepturilor omului. Acord prioritate subiectelor și provocărilor legate de drepturile de

sănătate sexual-reproductivă. Activitățile pe care le realizez sunt adaptate condițiilor specifice ale comunității, contextului și nevoilor participanților.

- b) ***Manifest deschidere și toleranță față de diversitate.*** În cadrul activităților, asigur un mediu favorabil pentru conștientizarea și acceptarea diversității culturale a participanților. Adopt o abordare bazată pe egalitate și non-discriminare, fiind deschis/ă și acceptând fiecare persoană. Principiile de toleranță culturală și de non-discriminare sunt integrate în toate fazele activităților noastre: de la planificare și implementare, până la evaluare. Dedicția mea include timp pentru discuții constructive despre cultură, menținând un dialog deschis, mai ales când apar divergențe de opinii. Orice comportament sau limbaj insensibil, ofensator sau dăunător este considerat inadmisibil în cadrul activităților noastre.
- c) ***Utilizez informații precise, verificate și imparțiale.*** Încurajez învățarea continuă și aleg cu atenție materialele pe care le folosesc în cadrul activităților, asigurându-mă că sunt validate științific și obiective. De asemenea, evit să includ în prezentările mele conținut care ar putea promova stereotipurile de gen sau să transmită informații false.
- d) ***Promovez egalitatea de gen și non-discriminarea.*** Atât în timpul activităților, cât și în afara lor, adopt un comportament și folosesc un limbaj care susțin egalitatea de gen și principiul non-discriminării. Tratez fiecare persoană cu respect și mă asigur că atitudinea și discursul meu nu favorizează anumite persoane sau grupuri. Mențin o atitudine de egalitate față de toți, indiferent de vârstă, gen, rasă, religie, etnie, orientare sexuală, opinii sau alte caracteristici personale.
- e) ***Asigur și protejez confidențialitatea.*** Îmi asum responsabilitatea de a păstra confidențialitatea informațiilor în cadrul activităților de la egal la egal. Mă asigur că toți participanții înțeleg importanța confidențialității, mai ales atunci când discutăm subiecte sensibile și explic clar de ce aceasta este esențială pentru desfășurarea activităților noastre. Dacă aflu că viața sau siguranța unui copil/tânăr/tânăra este în pericol, sunt obligat/ă să anunț imediat autoritățile competente, cum ar fi poliția, asistența socială sau serviciul de asistență medicală urgentă 112.
- f) ***Promovez înțelegerea propriilor valori și nu le impun altora.*** Ca educator de la egal la egal, îmi cunosc și respect propriile valori. Mă asigur că nimeni nu își impune valorile asupra altora și intervin dacă se întâmplă acest lucru. În activitățile pe care le organizez folosesc întrebări și exerciții pentru a-mi ajuta colegii să-și descopere și să-și înțeleagă valorile personale. Nu accept și nu particip la activitățile unde drepturile sau demnitatea cuiva sunt ignorate sau încălcate.
- g) ***Evit să fac dezvăluiri și să distorsionez informații personale, asigurându-mă că respect limitele individuale ale fiecărei persoane.*** Sunt deschis/ă în ceea ce privește experiențele și problemele personale, însă sunt conștient/ă că nu este necesar să împărtășesc aceste detalii. Este posibil să fiu sincer/ă în răspunsurile la întrebările legate de comportamentul meu personal, fără a divulga mai mult decât mă simt confortabil. Rolul pe care îl îndeplinesc prin activitățile mele este de a oferi informații și suport, nu de a-mi face publice experiențele. Răspunsul cel mai sincer și adecvat pe care îl pot oferi celorlalți când sunt întrebat/ă despre mine sau despre comportamentul meu este: „Scopul meu aici nu este să discut despre mine, ci să vă ajut să vă exprimați propriile opinii”.
- h) ***Protejez mediul înconjurător.*** Promovez conștientizarea și protejarea mediului înconjurător. Aloc timp pentru a-mi îmbunătăți competențele și cunoștințele legate de metodele eficiente de conservare a naturii. Practic activități care contribuie la protecția mediului cum ar fi: participarea la proiecte de voluntariat, plantarea copacilor, reciclarea deșeurilor și minimizarea consumului de hârtie.

V. Planificarea activităților REEE ÎPT pentru un an de studii

23. Fiecare echipă planifică și desfășoară cel puțin 12 evenimente informativ-educative pe parcursul unui an academic.

24. Cel puțin un eveniment trebuie planificat și desfășurat în parteneriat cu Consiliul Elevilor, cel puțin un eveniment trebuie desfășurat în parteneriat cu Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor (Youth Klinik) și cel puțin un eveniment trebuie desfășurat în parteneriat cu Centrul de Tineret, dacă acesta există în localitate/raion.

25. Planul de acțiuni al fiecărei echipe trebuie să includă, de asemenea, activități comune pentru întreaga Rețea.

26. Activitățile planificate trebuie să acopere obligatoriu subiectele de mai jos, dar se încurajează și abordarea altor subiecte relevante pentru dezvoltarea sănătoasă și sigură a tinerilor:

- a) Decizii responsabile (în ceea ce privește sănătatea proprie, contactele sexuale, consumul de substanțe stupefiante);
- b) Contracepția;
- c) Prevenirea sarcinii în rândul adolescentelor;
- d) Prevenirea violenței, inclusiv violența online;
- e) Prevenirea infecțiilor cu transmitere sexuală și răspândirea virusului HIV.

27. Planul de Acțiuni se elaborează în cadrul ședințelor Rețelei sau ale echipei, urmând să fie revizuit de mentor/ă și ulterior transmis echipei de program. Echipa de program are responsabilitatea de a furniza în avans modelul pentru completarea Planului de Acțiuni.

28. Echipa de program poate sugera îmbunătățiri și poate solicita ajustări ale planului, urmând ca acestea să fie revizuite și acceptate de comun acord cu echipa implicată.

29. În decursul anului școlar, se permite modificarea și/sau ajustarea structurii evenimentelor, introducerea activităților noi sau renunțarea la unele cu condiția ca aceste schimbări să nu afecteze evenimentele esențiale și obligatorii pentru toată Rețeaua. Este necesar ca numărul minim de evenimente organizate într-un an academic să fie de cel puțin 12.

VI. Recompensa pentru activitatea de educator/educatoare/mentor/mentoră în cadrul REEE ÎPT

30. Membrii echipei REEE ÎPT și mentorul/mentora activează în calitate de voluntari, însă au posibilitate să acumuleze cunoștințe importante și să dezvolte competențe care să-i ajute atât în viața personală, cât și profesională. Aceștia vor beneficia de:

- a) Formare profesională certificată în educație de la egal la egal, sănătate sexuală și reproductivă, drepturile omului, care include un număr specific de ore academice. Aceste cursuri ajută la îmbunătățirea abilităților de comunicare, organizare, planificare, rezolvarea problemelor, lucrul în echipă și participarea civică. Experiența acumulată va aduce o plus valoare atât pentru CV-ul educatorilor/educatoarelor, cât și pentru cel al mentorilor/mentorelor;
- b) Un certificat care confirmă *activitatea de mentor/ă* pe parcursul anului de studii (cu indicarea numărului de ore academice oferite pentru această activitate);

- c) Scrisori de confirmare, care atestă activitățile desfășurate pe parcursul unuia sau mai multor ani de studii și care conțin o descriere detaliată a activităților, dar și a calităților personale manifestate. La solicitare, aceste scrisori sunt oferite tuturor membrilor Rețelei;
- d) Participarea la diverse activități offline ale Rețelei și posibilitatea de a reprezenta Rețeaua la evenimente naționale și internaționale, în cazul în care acestea vor avea loc, (la aceste evenimente vor putea participa doar mentori/mentore și educatori/educatoare de la egal la egal);
- e) Utilizarea produselor concepute pentru a crește vizibilitatea programului, cum ar fi tricouri, hanorace și articole de papetărie, care pot fi utilizate în scopuri personale de către mentori/mentore și educatori/educatoare de la egal la egal.